

Punt a la i

Núm. 125 / Setembre 2009

El salari de reserva de les dones desocupades a Catalunya

Dídac Queralt Jiménez

Col·lecció Informes Breus, núm. 17

El salari de reserva és la remuneració mínima per la qual una persona desocupada estaria disposada a reincorporar-se al mercat de treball. Aquest estudi analitza els determinants del salari de reserva de les dones desocupades a Catalunya, col·lectiu amb un nivell d'activitat inferior al dels països homòlegs de la Unió Europea. L'anàlisi incideix sobre els determinants individuals i familiars del salari de reserva: el nivell de capital humà i l'endeutament familiar resultaran factors decisius en la seva configuració. Tanmateix, els resultats mostren com la presència d'infants a la llar no sembla afectar significativament el salari de reserva, contràriament a la necessitat de prestar serveis d'atenció a adults dependents. L'estudi econòmic suggereix que la impossibilitat de planificar i programar aquesta darrera tasca pot esdevenir un obstacle seriós per a la reincorporació de la dona al mercat de treball. L'estudi ha estat possible gràcies al Panel de Desigualtats a Catalunya de la Fundació Jaume Bofill, on podem trobar excepcionalment una mesura subjectiva (i no imputada) de la variable dependent: el salari de reserva.

ÍNDEX: Resum. 1. Introducció. 2. El salari de reserva. 3. Determinants del salari de reserva. 4. Dades. 5. Anàlisi. 6. Conclusions. 7. Annex. 8. Bibliografia. ■

De l'acollida a la ciutadania. La formació de la població adulta immigrada

Xavier Aranda, Miquel Casanovas,
Alfons Formariz (coordinador)
i Pep Vidal

Publicació prevista

La manca de formació de la població adulta acompanya l'atur, el fracàs escolar, l'exclusió social, els abandonaments dels estudis o el poc nivell global de la investigació d'un país. De forma complementària, una bona organització de la formació en l'edat adulta podria aportar una experiència de participació, preocupació per l'entorn i postura activa davant la vida: un microclima de cooperació, convivència i exercici de ciutadania. Aquest treball col·lectiu fa una anàlisi dels diversos programes formatius en què el subjecte és una persona adulta –formació ocupacional, espais culturals, centres de formació de persones adultes, català per a adults o centres penitenciaris– i s'interroga sobre l'aportació d'aquests programes en la construcció de la ciutadania des de la perspectiva de la població adulta immigrada. Pretén alhora perfilar algunes orientacions generals perquè des de la formació permanent s'ajudi a superar els nivells d'acollida per bastir una ciutadania compartida. Tanmateix, el que s'afirma de la població immigrada és també vàlid per a tota la població adulta amb lògiques variables. Finalment, el notable increment de la població adulta immigrada no ha sig-

nificat un increment dels recursos en tots els àmbits formatius adults. Contràriament, alguns d'ells s'han estancat o, fins i tot, han experimentat un decreixement.

ÍNDEX: 1. Evolució del document, títol i conceptes afins. 2. Algunes característiques de la immigració adulta. 3. El marc global de la formació i educació al llarg de la vida. 4. La formació bàsica de persones adultes. 5. La formació per al món laboral: la formació contínua i la formació ocupacional. 6. L'aprenentatge del català per a la població adulta: el Consorci per a la Normalització Lingüística. 7. L'educació i la convivència a l'àmbit penitenciari. 8. La immigració en els centres culturals. Una aproximació. 9. Qüestions més freqüents plantejades, suggeriments i propostes. 10. Alguns webs d'interès. ■

Explorant les polítiques urbanes del temps des de la perspectiva de gènere. Una anàlisi dels casos de Mataró, Vilafranca del Penedès i Castelldefels

Imma Quintana
Tesi de doctorat

La gestió del temps quotidià és un conflicte social i polític que reclama de la intervenció pública? Per donar resposta a aquesta qüestió teòrica la tesi analitza, des d'una perspectiva de gènere, les polítiques urbanes del temps, camp de recerca poc explorat per la ciència política. Mostra a nivell teòric com el temps emergeix en el debat polític de les societats post-industrials; explora les dimensions del conflicte temporal contemporani (individualització, centrali-

tat del temps laboral, doble presència femenina, canvis sociodemogràfics, mobilitats, nous valors i temporalitats, globalització); demostra la rellevància de la perspectiva de gènere en l'anàlisi i explica com la gestió del temps s'inserix en l'agenda local.

L'anàlisi empírica explora el desplegament d'aquestes polítiques a Catalunya i detecta els factors que expliquen diferents models substantius i operatius. Dos paradigmes discursius dominants orienten les actuacions: un de gènere, minoritari, i un tecnòcrata i operatiu majoritari en l'àmbit local.

ÍNDIX: Introducció. 1. L'estudi del temps en les ciències socials. 2. Dimensions del conflicte temporal contemporani. 3. Temps i gènere. 4. Temps, gènere i espai local. 5. Les polítiques urbanes del temps. 6. Síntesi del marc teòric i construcció del marc analític. 7. Desenvolupament de la recerca i treball de camp. Aspectes metodològics. 8. Les polítiques urbanes del temps en l'agenda pública a Catalunya: un àmbit de política emergent. 9. La política urbana del temps a Mataró, Vilafranca del Penedès i Castelldefels. Una anàlisi de casos. 10. Anàlisi comparada de casos i síntesi de resultats. Reflexions finals. ■

Socialització o context? La implicació política subjectiva dels espanyols (1985-2006)

Carolina Galais González

Tesi de doctorat en llengua castellana

No existeix consens sobre el grau òptim de compromís que els ciutadans haurien de tenir amb la política, tot i que hom convé que cal un mínim grau d'interès i competència política per al bon desenvolupament dels processos democràtics. Aquestes característiques desitjables han rebut nombroses denominacions, i en aquesta tesi prenen el nom d'"implicació política subjectiva".

La tesi intenta identificar els condicionats que predisposen a implicar-se psicològicament en assumptes polítics,

ja que és el primer pas per a la participació política real. Per això para atenció especial a dos conjunts de factors: la socialització política dels individus i les característiques de la conjuntura política entre 1985 i 2006, així com a la interacció entre ambdós grups de variables explicatives.

El treball suggereix una estratègia nova per mesurar el concepte d'implicació política, i aborda l'anàlisi explicativa de manera original. Posa en contacte factors explicatius pertanyents a literatures diferents, sovint antagoniques, i dóna una visió més dinàmica i optimista d'una síndrome actitudinal descrita com un tret estable i gairebé inamovible de la cultura política espanyola. Tot plegat obre la porta a futures estratègies que intentin realment el seu canvi.

ÍNDIX: Agraïments. Introducció. 1. Justificació de l'objecte i cas d'estudi. 2. Marc teòric general i disseny d'investigació. 3. La implicació política subjectiva. Antecedents i operacionalització de l'objecte d'estudi. 4. Els factors sociodemogràfics com indicadors agregats de socialització política. 5. La implicació política subjectiva de les cohorts espanyoles. Pautes de continuïtat i canvi. 6. Un model integrat de socialització política activa. 7. El context polític. Esdeveniments i eleccions excepcionals com a catalitzadors de la socialització política. 8. Conclusions. Bibliografia. Índex de figures i taules. ■

Democràcia i participació: el paper dels coneixements i la informació en la generació de la participació política ciutadana

Elena Espeix i Juanjo Càceres
(ANSOAP)

Aquest estudi consisteix en una aproximació qualitativa a les dimensions que donen forma a la cultura política a la nostra societat. Mitjançant una exploració dels valors, les creences, les actituds i les pràctiques dels ciutadans al voltant de la política, s'ha

pretès analitzar-la, descriure la manera com pensa la ciutadania i abordar el sorgiment de comportaments participatius i no participatius davant de la mateixa.

També s'ha tractat el paper de la informació en la formació i evolució de les cultures polítiques, amb la finalitat d'analitzar les relacions entre informació socialment disponible, coneixement, cultura política i disposició a la participació.

Encara que els resultats obtinguts apunten una desafecció política generalitzada, aquesta s'expressa en un context marcat per fenòmens rellevants diferents. Així, s'observa una confiança baixa en la capacitat d'incidir en els afers polítics i en les pròpies competències per influir en aquests afers i, sobretot, un coneixement baix sobre l'àmbit polític, que abasta tant els representants i les funcions que ostenten, com les polítiques que es desenvolupen i els objectius que es persegueixen.

També es detecta una àmplia tendència a interpretar els fets polítics de manera simple, sovint basada en "llocs comuns" que ni es verifiquen ni es contrasten, en detriment d'un pensament més reflexiu. En aquest sentit, la relació amb els mitjans de comunicació es palesa com un reforç negatiu d'aquesta tendència. S'evidencia, així, una situació de grans deficiències, on la disposició a la participació es veu clarament frenada.

ÍNDIX: 1. PRESENTACIÓ DE L'ESTUDI. 1.1. Introducció. 1.2. Objectius. 1.3. Metodologia. 1.4. Estructura de l'informe. 2. LA CULTURA POLÍTICA A CATALUNYA. 2.1. Consideracions prèvies. 2.2. Coneixements. 2.3. Valors i ideologia. 2.4. Actituds. 2.5. Comportaments polítics. 2.6. Caracterització de la cultura política i de les cultures polítiques a la nostra societat. 3. INFORMACIÓ I MITJANS DE COMUNICACIÓ. 3.1. Consideracions prèvies: informació, comunicació i cultures polítiques. 3.2. Pràctiques informatives. 4. OBSERVACIONS FINALS. 5. BIBLIOGRAFIA CITADA. ■

FUNDACIÓ
Fundació
JAUME
Jaume
BOFILL
Bofill

El **Punt a la i** és un full que informa de les recerques que han estat promogudes per la Fundació Jaume Bofill. La majoria de les que s'hi inclouen estan disponibles, només cal que en demaneu una còpia a fbofill@fbofill.cat.